

2016-ban hatvanadik alkalommal emlékeznek meg a nemzet az 1956-os magyar forradalomról és szabadságharcról. Lapunk első teljes évfolyamának záró számában ezért jóval több interjút olvashatnak, mint a korábbi füzetekben. Hazánk 1945 utáni történelmét kutatva a levéltári források mellett kiemelten fontos szerepe van a szóbeliségben élő emlékeknek! Most még köztünk vannak azok, akik *végigélték* a XX. század viharos évtizedeit, a „kisembereknek” a magukat mindig más-más színben feltüntető politikai-gazdasági érdekeknek és hatalmaknak való kiszolgáltatottságát. Közhely, de így van: az egyéni és családi sorsok feltárása által tudjuk részleteiben is feltérképezni „a helyi történelmet”.

A Magyarországon 1945 után bekövetkezett politikai változás a mindennapi élet szinte minden területére kiterjedő „reformokat” akart erőszakkal végrehajtani – hatásait máig érezzük. A társadalmi reform ideológiájának megteremtéséhez a hatalom az ellehetetlenítés széles eszköztárát dolgozta ki és alkalmazta a magyar családokon. Szinte mindenki „érintetté” vált valamilyen formában.

Az itt közölt írásokból közvetlen közelről láthatjuk a szerzetesrendek feloszlatását (ideológiai alap), a jól működő parasztgazdaságok és a termelő iparosság felszámolását (gazdasági alap) és a kiterjedt megfigyelőrendszer működése következtében beállt (el)hallgatást, elszigetelődést (szociális alap).

És szeptemberben volt tíz éve annak, hogy Salkaházi Sárát boldoggá avatták. 1940-ben, a háború alatt megfogalmazott gondolata sajnos nagyon találóan foglalja össze Magyarország egész 20. századi történelmét.

„Ma itt is front van, belső szellemi front, melyen éppoly hevesen, éppoly kíméletlenül folyik a harc a lelkekért, az elvekért, az igazságért, s nekünk hitünk, meggyőződésünk a fegyverünk... Ezzel akarunk győzni itt a belső fronton, győzni úgy, hogy nem csak diadalt, hanem békét is arassunk!”

A főszerkesztő

